The Biblical Roots of our High Holiday Prayers class #3

Shomeya Tefillah: Prayer or Praise?

The Biblical logic behind how and why we recite the selichot

For Torah in Motion - by Menachem Leibtag

Intro:

As we began reciting selichot last night, and will continue to do so until (and including) Neilah on Yom Kippur - today's class will focus on understanding the Biblical roots of the verses that we quote so often in those prayers

•

I. . Overall structure (similar to the classic daily prayer service):

Ashrei: half-Kaddish:

Additional praise before prayer: ["shomeya tefilla"] - a tapestry! prayer - that God 'remember' His 13 midot, and judge with mercy several rounds of:

"pizmon" (poem of prayer); followed by refrain of "el melech yoshev"; 13 attributes
"shma koleinu" - a prayer that God will answer our prayers]

"viddui" [confessing sins, "ashamnu, bagadnu..."];

Short acrostics - reminding God why He should answer our prayers,
even though we may not be deserving ["asey Imaan...."]
Full Kaddish ["kaddish titkabel"] - asking God to accept our prayers

II. Concept & logic of 'praise before prayer - Brachot 32a

דָּרַשׁ רָבִּי שַׁמְלַאי -- ,״לְעוֹלָם יְסַדֵּר אָדָם שְׁבָּחוֹ שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא וְאַחַר כָּךְ יִתְפַּלֵּל. מְנָלַן? מִּמּשָׁה, דִּכְתִיב ::<u>דברים ג׳:כ״ג</u> {וָאֶתְחַנָּן אֶל ה' Based on Moses' prayers, Rabbi Simlai taught: One should always set forth praise of the Holy One, Blessed be He, and then pray for his own needs. From where do we derive that one should conduct himself in this manner? From Moses, as it is written in his prayer: "And I beseeched the Lord at that time" (Deuteronomy 3:23).

Devarim 3:23-26 - praise before prayer

בַּעֶת הַהוא, לֵאמר.

בג נאֶתְחַנַּן, אֶל-יְהוָה, 23 And I besought the LORD at that time, saying:

י להַרְאוֹת לְהַרְאוֹת יהוה, אַתָּה הַחלּוֹתָ לְהַרְאוֹת O Lord GOD, Thou hast begun אַת-עַבִּדְּדְּ, אֵת-נָּדְלִדְּ, וְאֵת-יָדְדְּ הַחַזָּקָה--אַשֶר מִי-אֵל בַּשָּמֵים וּבַאַרֵץ, אֲשֵר-יעשה כמעשיד וכגבורתד.

to show Thy servant Thy greatness, and Thy strong hand; for what god is there in heaven or on earth, that can do according to Thy works, and according to Thy mighty acts?

ַבה אֶעִבּּרָה-נָּא, וְאֶרְאֶה אֶת-הָאָרֵץ cֹה אֶת-הָאָרֵץ <u>ַהַּטוֹבַה, אַשֵּׁר, בִּעבֵר הַיַּרְדֵּן:</u> ַ הַהַר הַטוב הַזֶּה, והַלְבַנוְ.

25 Let me go over, I pray Thee, and see the good land that is beyond the Jordan, that goodly hill-country, and Lebanon.

Note: how the specific praise relates to the specific prayer: Examples from daily shmone-esray:

First blessing - "magen Avraham" In light of Breishit chapter 15

א אַתר הַדְּבָרים הָאֵלֶּה, הָיָה דְבַר-יְהוָה After these things the word of the LORD came unto Abram in a vision, יאל-תירא saying: יFear not, Abram, I am thy אבְרָם, אָנְכִי מָגֵן לָדְּ--שְׁכָרְדָּ, הַרְבֵּה מְאד. shield, אַבְּרָם, אָבְרָם, אָנְכִי מָגֵן לָדְּ--שְׁכָרְדָּ, הַרְבֵּה מְאד.

shield, thy reward shall be exceeding

Followed by Hashem's promise or redemption from oppression [In our daily prayers- we will pray for our redemption] Similar - praise re: God's ability to heal & give life etc.

III. "shomeya tefilla" tapestry -Praise before prayer! In relation to God's promise to keep His covenant! Mostly from Tehillim, note which chapters are quoted most:

89 - 8 verses quoted from 89:6-16 [re: covenant with David]

95 - 6 verses [first chapter of "kabbalat Shabbat"]

74 - 5 verses [asking God to 'look at His covenant'/ 74:20]

Two verses each from 86, 96, 99

One verse each from 5,48,55,65,100, 106,108,132,134,138

Transformative' purpose of prayer - when Biblical sources are understood 'yes He will' vs. 'yes He can' / strategy of prayer to 'remember covenant'

"sho'mey'a tefilla"- the Introductory prayer / a 'collection' of psukim

L,	sho hey a rething - the Introductory prayer / a conection of psui	NIIII
	A. Come & bow down before Hashem	
	שמַע הְפִלָּה - עָדֶיךְ כָּל בְּשָׂר יָבאוּ :	65:3
	': יָבוא כָל בָּשָׂר לְהִשְׁתַחֲות לְפָנֶיךּ ה	Isaiah 66
	: יָבואוּ וְיִ שְׁתַּחֲווּ לְפָנֶיךּ אֲדנָי וִיכַבְּדוּ לִשְׁמֶךּ	86:9'
	: אַנּ נִשְׁתַחָוֶה וְנִכְרָעָה נִבְרְכָה לִפְנֵי ה' עשׂנוּ	95:6
	: באוּ שְׁעָרָיו בְּתודָה חֲצֵרתָיו בִּתְהִלָּה הודוּ לו בִּרְכוּ שְׁמו	100:4
	: הָנֵה בָּרְכוּ אֶת ה' כָּל עַבְדֵי ה' הָעמְדִים בְּבֵית ה' בַּלֵּילות	134:1
	י ַבְּכָם קדֶשׁ וּבָרְכוּ אֶת ה :'	134:2
	ָנְבוּאָה לְמִשְׁכְּנוֹתִיו נִשְׁתַּחֲוֶה לַהְדם רַגְלָיו :	132:7
	: רומְמוּ ה' אֱלֹהֵינוּ וְהִשְׁתַּחֲווּ לַהְדם רַגְלָיו קָדושׁ הוּא	99:5
	: רומְמוּ ה' אֱלֹהֵינוּ וְהִשְׁתַּחֲוּ לְהַר קָדְשׁו כִּי קָדושׁ ה' אֱלֹהֵינוּ	99:9
	: הִשְּׁתַּחָווּ לה' בְּהַדְרַת קדֶשׁ חִילוּ מִפָּנָיו כָּל הָאָרֶץ	96:9
	: וַאָנַחְנוּ בְּרב חַסְדְּדּ נָבוא בֵיתֶד ּ נִשְׁתַחֲוֶה אֶל הֵיכַל קָדְשְׁדְּ בְּיִרְאָתֶדּ	[5:8]
	נִשְׁתַּחָוֶה אֶל הֵיכַל קָדְשְׁדּ וְנודָה אֶת שְׁמֶדְּ עַל חַסְדְּדּ וְעַל אֲמִתֶּדְ	[138:2]
	: פִי הִגְדַּלְתָּ עַל בָּל שָׁמְדּ אָמְרָתֶדּ	
	B. Praise Hashem, for He is Great, there is no god like Him	
	: ה' אֱלֹהֵי צְבָאות מִי כָמוד ּ חֲסִין יָהּ וֶאֱמוּנְתְדְּ סְבִיבוֹתֶיךּ:	89:9
	: בִּשַׁחַק יַעֲרךְ לֹה' יִדְמֶה לֹה' בִּבְנֵי אֵלִים	89:7
	ָּבִי נְדוֹל אַתְּה וְעשֵׂה נִפְּלָאות אַתָּה אֱלֹהִים לְבַדֶּך:	86:10
	: בִּי גָדול מֵעַל שָׁמֵיִם חַסְדֶּךּ וְעַד שְׁחָקִים אֲמָתֶּךּ	108:5
	ַּגְדוּל ה' וּמְהֻלָּל מְאד וְלִגְדֻלְּתו אֵין חֵקֶר :	145:3
	ָפִי גָדול ה' וּמְהֻלְּל מְאד נוּרָא הוּא עַל כָּל אֱלהִים :	96:4
	ָּפִי אֵל גָּדוֹל ה' וּמֶלֶךְ גָּדוֹל עַל כָּל אֶלהִים :	95:3
	: אֲשֶׁר מִי אֵל בַּשְׁמַיִם וּבָאָרֶץ אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה כְמַעֲשֶׂידּ וְכִגְבוּרתֶדּ	Dv 3:24
	: מִי לֹא יָרָאָךְ מֶלֶךְ הַגּוֹיִם כִּי לְדְּ יָאָתָה כִּי בְכָל חַכְמֵי הַגּוֹיִם וּבְכָל מַלְכוּתָם מֵאֵין כָּמוּד	Jr 10:7
	ַ מֵאֵין כָּמודּ ה' גָדול אַתָּה וְגָדול שִׁמְדּ בִּגְבוּרָה :	Jr. 10:6

C. What is YOURS, and what YOU did (and do)

: לְּדְּ זְרוּעַ עִם גְּבוּרָה תָּעז יִדְדְ תָּרוּם יְמִינֶךְ \$9:14

: לְּדָּ יום אַף לִדְּ לָיִלָה אַתָּה הֵכִינותָ מָאור וְשָׁמֵשׁ 74:16

: אַשֶּׁר בִּיָדו מֶחִקְרֵי אָרֵץ וְתוּעֲפּות הָרִים לו (פּיָדו מֶחִקְרֵי אָרֵץ וְתוּעֲפּות הָרִים לו

: מִי יְמַלֵּל גְּבוּרות ה' יַשְׁמִיעַ כָּל תְּהִלְּתו (106:2

בּאָרֶץ: בּאָרָה וְהַגְּבוּרָה וְהַתִּפְאֶרֶת וְהַנֵּצֵח וְהַהוד כִּי כל בַּשָּׁמֵיִם וּבְאָרֶץ: DH29:11

: לְדָּ ה' הַמַּמְלָכָה וְהַמִּתְנַשֵּׂא לְכל לְראשׁ

: לְּדְּ שָׁמַיִם אַף לְדְּ אָרֶץ תֵּבֵל וּמְלֹאָה אַתָּה יְסַדְתָּם (89:12

: אַתָּה הַצַּבְתָּ כָּל גִּבוּלות אָרֵץ קַיִץ וָחרֵף אַתָּה יִצַרְתָּם 🗸 74:17

: אַתָּה רִצַּצְתָּ רָאשֵׁי לִוְיָתָן תִּהְנָנוּ מַאֲכָל לְעַם לְצִיִּים 74:14

: אַתָּה בָקַעְתָּ מַעְיָן וְנָחַל אַתָּה הובַשְׁתָּ נַהֲרות אֵיתָן 74:15

: אָ**תָה** פורַרְתָּ בְעָזְדּ יָם שִׁבַּרְתָּ רָאשֵׁי תַנִּינִים עַל הַמְּיִם יִם 74:13

: אַתָּה מושֵׁל בְּגֵאוּת הַיָּם בְּשוֹא גַלָּיו אַתָּה תְשַׁבְּחֵם 🛮 89:10

D. What YOU are.... Conclusion & prayer

: **נְדול ה'** וּמְהֻלָּל מְאד בְּעִיר אֱלֹהֵינוּ הַר קְדְשׁו | 48:2

: אָבֶדּהִים לְבַדֶּךְ ה' צְבָאות אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל ישֵׁב הַכְּרָבִים **אַתְּה הוּא** הָאֱלֹהִים לְבַדֶּךְ Is37:16

: אַל נַעֲרָץ בְּסוד קְדוֹשִׁים רַבָּה וְנוּרָא עַל כָּל סְבִיבִיו אַ 89:8

: וְיודוּ שָׁמַיִם פִּלְאֵדּ ה' אַף אֱמוּנְתְדּ בִּקְהַל קְדושִׁים | 89:6

: 95:1 לְבוּ נְרַנְּנָה לה' נָרִיעָה לְצוּר יִשְׁעֵנוּ |

: 95:2 נְקַדְּמָה פָנָיו בְּתוֹדָה בִּזְמָרוֹת נָרִיעֵ לוֹ

: צֵדֶק וּמִשִּׁפָּט מָכוֹן כִּסְאֶךְ חֶסֶד וֵאֱמֶת יִקַדְּמוּ פָנֵיךְ 89:15

: אָ**שָּׁר** יַחְדָּו נַמְתִּיק סוד בְּבֵית אֱלֹהִים נְהַלֵּךְ בְּרָגֶשׁ 55:15

: יַבֶּישֶׁת יָדִיו יָצֶרוּ אַ עָשָׂהוּ וְיַבֶּשֶׁת יָדִיו יָצֶרוּ 195:5

: אַשֶּׁר בְּיָדו **נֶפָש**ׁ כָּל חִי וְרוּחַ כָּל בְּשֵׂר אִישׁ Jb12:10

בּנְשָׁמָה לָדְ וְהַגּוּף פְּעֶלָדְ. חוּסָה עַל עֲמָלְדְ:

: הַגִּיּשְמָה לְדָ. וְהַגּוּף שֶׁלְדָ.- **ה' עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶדְ**

: אָרָאנוּ עַל שִׁמְדּ- ה' עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶדּ

בַּעֲבוּר כְּבוד שִׁמְדָּ.- כִּי אֵל חַנוּן וְרַחוּם שְׁמֶדְּ :

: **לְמַעַן שִׁמְדּ ה'-** וְסְלַחְהָּ לַעֲוֹנֵנוּ כִּי רַב הוּא

The 'famous piyut' of the first night of Selichot -

Note the refrain - based on I Kings 8:28 (see below)

בְּמוֹצָאֵי מְנוּחָה, קַדַּמְנוּדְ תְּחִלָּה.

הַט אָזְנְדָ מִמְּרוֹם, יוֹשֵׁב תְּהִלְּה. **לִשְׁמֹעַ אֶל־הָרְנְּה וְאֶל־הַתְּפִלְּה:**

אֶת־יְמִין עֹז עוֹרְרָה, לַעֲשׁוֹת חָיִל.

ּבְצֶדֶק נֶעֱקַד, וְנִשְׁחַט תְּמוּרוֹ אָיִל.

גְנוֹן נָא גִזְעוֹ, בְּזַעְקָם בְּעוֹד לָיִל. לִ**יִּשְׁמֹעַ אֶל־הָרִנָּה וְאֶל־הַתְּפִלְּה**:

ּדְרוֹשׁ־נָאַ דּוֹרְשֶׁידָ. בְּדְרְשָׁם פָּנֶידְ.

ָהְדָּרֶשׁ לְמוֹ מִשְּׁמֵי מְעוֹנֶדְּ.

וּלְשַׁוְעַת חִנּוּנָם אַל תַּעְלֵם אָזְנֶךּ. **לִשְׁמֹע אֶל־הָרָנָה וְאֶל־הַתְּפִלְּה**:...

יוֹצֵר אַתָּה לְכָל־יְצִיר נוֹצְר.

בּוֹנַנְתָּ מֵאָז תֶּרֶף לְחַלְצָם מִמֵּצְר.

לְחוֹנְנָם חִנְּם מֵאוֹצְר הַמְּנֻצְר. לִ**שְׁמֹע אֶל־הָרִנְה וְאֶל־הַתְּפִלְּה:**

פָּנֵה־נָא אֱל־הַתִּלָאוֹת וְאֵל לַחַטְּאוֹת.

צַדַק צוּעֲקֶידְ מַפְלִיא פְלָאוֹת.

קְשׁוֹב־נָא חִנּוּנָם, אֱלֹהִים יְהוָֹה צְבָאוֹת. **לִשְׁמֹעֵ אֶל־הָרְנָה וְאֶל־הַתְּפִלְּה:**

רצה עֲתִירָתֶם בְּעָמְדָם בַּלֵּילוֹת.

שָׁעֵה נָא בְרָצוֹן כְּקָרְבַּן כָּלִיל וְעוֹלוֹת.

תַּרְאֵם נִסֶּידְ עוֹשֶׂה גְדוֹלוֹת. **לִשְׁמֹעַ אֶל־הָרְנָה וְאֶל־הַתְּפִלְּה**:

כֹז כִּי, הַאֶּמְנָם, יֵשֵׁב אֱלֹהִים, עַל-הָאָרֶץ ; הִנֵּה הַשָּׁמֵים וּשְׁמֵי הַשָּׁמֵים, לֹא יְכַלְכְּלוּדְּ--אַף, כִּי-הַבַּיִת הַזֵּה אֲשֵׁר בָּנִיתִי.

27 But will God in very truth dwell on the earth? behold, heaven and the heaven of heavens cannot contain Thee; how much less this house that I have builded!

כח וּפָנִיתָ אֶל-תִּפִלַת עַבְיְדְּ, וְאֶל-תְּחָנָתוֹ--יְהוָה אֱלֹהָי<mark>: לִשְׁמֹעַ אֶל-הָרְנָה וְאֶל-הַתְּפִלָּה</mark>, אֲשֶׁר עַבְדְּדְּ מִתְפַּלֵל לְפָנֶידְּ הַיּוֹם. 28 Yet have Thou respect unto the prayer of Thy servant, and to his supplication, O LORD my God, to hearken unto the cry and to the prayer which Thy servant prayeth before Thee this day;

כט לְהְיוֹת עֵינֶךְ פְתָחֹת אֶל-הַבַּיִת הַגֶּה, לַיְלָה וְיוֹם, אֶל-הַמָּקוֹם, אֲשֶׁר אָמַרְתָּ יִהְיֶה שְׁמִי שָׁם--לִשְׁמֹעַ, אֶל-הַתְּפִלָּה, אֲשֶׁר יִתְפַּלֵל עַבְדְּךָ, אֶל-הַמָּקוֹם הַגָּה.

29 that Thine eyes may be open toward this house night and day, even toward the place whereof Thou hast said: My name shall be there; to hearken unto the prayer which Thy servant shall pray toward this place.

ל וְשָׁמֵעְתָּ אֶל-תְּחָנַּת עַבְדְּדְּ, וְעַמְּדְּ יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר יִתְפַּלְלוּ, אֶל-הַמָּקוֹם הַזֶּה ; וְאַתָּה תִּשְׁמֵע אֶל-מְקוֹם שִׁבְתְּדָּ, אֶל-הַשָּׁמֵיִם, <mark>וְשָׁמֵעְתָּ, וְסָלְחְתָּ</mark>.

30 And hearken Thou to the supplication of Thy servant, and of Thy people Israel, when they shall pray toward this place; yea, hear Thou in heaven Thy dwelling-place; and when Thou hearest, forgive.

לה בְּהֵעָצֵר שָׁמַיִם וְלֹא-יִהְיֶה מָטָר, **כִּי** יֶּחֶטְאוּ-לָדְּ ; וְהִתְפַּלְלוּ אֶל-הַמָּקוֹם הַזֶּה, וְהוֹדוּ אֶת-שְׁמֶדְּ, <mark>וּמֵחַטָּאתָם יְשׁוּבוּן, כִּי תַעֲנֵם</mark>. **35** When heaven is shut up, and there is no rain, when they do sin against Thee; if they pray toward this place, and confess Thy name, and turn from their sin, when Thou dost afflict them;

לו וְאַתָּה תִּשְׁמֵע הַשָּׁמֵים, וְסָלַחְתָּ לְחַטַּאת עֲבָדֶיךּ וְעַמְּךּ יִשְׂרָאֵל--כִּי תוֹרֵם אֶת-הַדֶּרֶךְ הַטּוֹבָה, אֲשֶׁר יֵלְכוּ-בָהּ; וְנָתַתָּה מָטָר עַל-אַרְצִדְּ, אֵשֶׁר-נַתַתַּה לִעֲמִדְּ לִנַחֵלַה. {ס}

36 then hear Thou in heaven, and forgive the sin of Thy servants, and of Thy people Israel, when Thou teachest them the good way wherein they should walk; and send rain upon Thy land, which Thou hast given to Thy people for an inheritance. **{S**}

לז רָעָב כִּי-יִהְיֶה בָאָרֶץ, דֶּבֶר כִּי-יִהְיֶה שִׁדְּפוֹן יֵרְקוֹן אַרְבֶּה חָסִיל כִּי יִהְיֶה, כִּי יָצַר-לוֹ איְבוֹ, בְּאֶרֶץ שְׁעָרָיו--כָּל-נָגַע, כָּל-מַחֲלָה.

37 If there be in the land famine, if there be pestilence, if there be blasting or mildew, locust or caterpillar; if their enemy besiege them in the land of their cities; whatsoever plague, whatsoever sickness there be;

לח כָּל-תְּפִלָּה כָל-תְּחִנָּה, אֲשֶׁר תִּהְיֶה לְכָל-הָאָדָם, לְכֹל, עַמְּךּ יִשְׁרָאֵל--אֲשֶׁר יֵדְעוּן, אִישׁ נֶגַע לְבָבוֹ, וּפָרַשׁ כַּפִּיו, אֶל-הַבַּיִת הַזֶּה. **38** what prayer and supplication soever be made by any man of all Thy people Israel, who shall know every man the plague of his own heart, and spread forth his hands toward this house;

לט וְאַתָּה תִּשְׁמֵע הַשָּׁמֵיִם מְכוֹן שִׁבְתֶּדְּ, וְ<mark>סְלַחְתָּ</mark> וְעָשִׂיתָ, וְנָתַתָּ לָאִישׁ כְּכָל-דְּרָכִיו, אֲשֶׁר תֵּדַע אֶת-לְבָבוֹ: **כִּי-אַתָּה יָדַעְתָּ לְבַדְּדְ, <mark>אֶת-לְבַב כָּל-בְּנֵי</mark>** 39 then hear Thou in heaven Thy dwelling-place, and forgive, and do, and render unto every man according to all his ways, whose heart Thou knowest--for Thou, even Thou only, knowest the hearts of all the children of men--

IV. The primary prayer - for Hashem to remember His covenant i.e. regarding his 13 Attributes of mercy

אַל **מֶלֶךְ יוֹשֵׁב עַל כִּפָא רַחֲמִים**... מוחֵל עֲונות עַמּו - מַעֲבִיר רָאשׁון רִאשׁון...

אַל הורַתְנוּ לומַר שְׁלשׁ עֶשְׂרֵה. וּזְכ**ר לָנוּ הַיּוֹם בְּרִית שְׁלשׁ עֵשְׂרֵה**.

ּכְמוֹ שֶׁהוֹדַעְתָּ לֶעָנָו מִקֶּדֶם. וְכֵן כָּתוּב בְּתוֹרָתָך: וַיֵּרֶד ה' בֶּעָנָן וַיִּתְיַצֵב עִמוֹ שָׁם. וַיִּקְרָא בְשֵׁם, ה' . וְשָׁם

... 'ה' ה' תַל פָּנָיו וַיִּקְרָא: ה' ה' ה' ה'

A magic 'incantation'?

מסכת ראש השנה פרק א

דף יז, ב גמרא ... "ויעבור ה' על פניו ויקרא" (24:6) א"ר יוחנן אלמלא מקרא כתוב אי אפשר לאומרו - מלמד שנתעטף הקב"ה כשליח צבור, והראה לו למשה סדר תפלה. אמר לו: כל זמן שישראל חוטאין - יעשו לפני כסדר הזה, ואני מוחל להם.

Rav Yochanan said - Were it not written in the text, it would be impossible for us to say such a thing - This verse teaches us that God wrapped Himself like a "shliach tzibur" and showed Moshe the order of prayer. He explained to him, that anytime when Israel sins, 'they should **do before me** like this order' [i.e. recite these 13 attributes] - and I will forgive them. [Tractate Rosh ha'Shana 17b]

V. Tehillim 89 - & the reason why it is quoted so often! A prayer that Hashem remember His covenant with David Recall from II Shmuel chapter 7

יא וּלְמִן-הַיּוֹם, אֲשֶׁר צִוִּיתִי שׁפְטִים עַל-עַמִּי יִשְׂרָאֵל, **וַהְנִיחתִי לְדּ, מִכָּל-איְבֶידּ**; וְהִגִּיד לְדְּ יְהוָה, כִּי-בַיִת יַעֲשֶׂה-לְדְּ יְהוָה. 11 even from the day that I commanded judges to be over My people Israel; and I will cause thee to rest from all thine enemies. Moreover the LORD telleth thee that the LORD will make thee a house.

יב כִּי יִמְלְאוּ יָמֶידְ, וְשָׁכַבְתָּ אֶת-אֲבֹתֵידְ, וַהֲקִימִתִי אֶת-זַרְעֲדְ אַחֲרֶידְ, אֲשֶׁר יֵצֵא מִמֵּעֶידְ; וַהֲכִינִתִי, אֶת-מַמְלַכְתּוֹ.

12 When thy days are fulfilled, and thou shalt sleep with thy fathers, I will set up thy seed after thee, that shall proceed out of thy body, and I will establish his kingdom.

יג הוא יבְנֶה-בַּיִת, לִשְׁמִי ; <mark>וְכֹנֵנְתִּי אֶת-</mark> כִּפֵּא מַמְלַכְתּו, עַד-עולָם. **13** He shall build a house for My name, and I will establish the throne of his kingdom for ever.

יד אֲנִי אֶהְיֶה-לּוֹ לְאָב, וְהוּא יִהְיֶה-לִּי לְבֵּן--אֲשֶׁר, בְּהַעֲוֹתוֹ, וְהֹכַחְתִּיו בְּשֵׁבֶט אֲנָשִׁים, וּבְנִגְעֵי בְּנֵי אָדָם.

14 I will be to him for a father, and he shall be to Me for a son; if he commit iniquity, I will chasten him with the rod of men, and with the stripes of the children of men; **טו <mark>וְחַסְדִּי, לֹא-יָסוּר מִמֶּנוּ</mark>, כַּ**אֲשֶׁר הֲסִרתִי מֵעִם שָׁאוּל, אֲשֶׁר הֲסִרתִי מִלְפָנֵידְּ. **15** but My mercy shall not depart from him, as I took it from Saul, whom I put away before thee.

טז וְנֶאְמֵן בֵּיתְדּ וּמֵמְלַכְתְדּ עֵד-עוֹלֶם, לִפָּנֵידִּ: כִּסְאֵדּ, יִהִיֵה נָכוֹן עֵד-עוֹלֶם **16** And thy house and thy kingdom shall be made sure for ever before thee; thy throne shall be established for ever.

יז כְּכֹל הַדְּבָרִים הָאֵלֶה, וּכְכֹל הַחְזָּיוֹןהַזֶּה--כֵּן דִּבֶּר נָתָן, אֶל-דָּוִד. {פ}

17 According to all these words, and according to all this vision, so did Nathan speak unto David.

Tehillim 89

יל, לְאֵיתָן הָאֵזְרָחי. ^{1 Masc}

1 Maschil of Ethan the Ezrahite.

ב חַסְדֵי יְהוָה, עוֹלָם אָשִירָה; לִדר וָדר, אוֹדיעַ אֵמוּנָתְדְּ בִּפִי.

2 I will sing of the mercies of the LORD for ever; to all generations will I make known Thy faithfulness with my mouth.

ג כִּי-אָמַרְתִּי--עוֹלָם, חֶסֶד יִבָּנֶה; שָׁמַיִם, תָּכִן אֱמוּנָתְדְּ בָהֶם. **3** For I have said: 'For ever is mercy built; in the very heavens Thou dost establish Thy faithfulness.

ד כָּרַתִּי בְרִית, לִבְחִירִי; נִשְׁבַּעִתִּי, לְדֵוִד עַבִדִּי. **4** I have made a covenant with My chosen, I have sworn unto David My servant:

<mark>ה עַד-עוּלֶם</mark>, אָ**כִין זַרְעֶדּ;** <mark>וּבָנִיתִי לְדר-וָדוֹר כִּסְאֲדְּ</mark> סֶלָה. **5** For ever will I establish thy seed, and build up thy throne to all generations.' Selah

ן יוֹדוּ שָׁמַיִם פִּלְאֵךּ יְהוָה; אַף-אֱמוּנָתְדּ, בִּקְהַל קְדשִׁים.

6 So shall the heavens praise Thy wonders, O LORD, Thy faithfulness also in the assembly of the holy ones.

ז כִּי מִי בַשַּׁחַק, יַעֲרֹדְ לַיהוָה; יִדְמֶה לַיהוַה, בִּבָנִי אֵלִים.

7 For who in the skies can be compared unto the LORD, who among the sons of might can be likened unto the LORD,

ת אֵל נַעֲרָץ, בְּסוֹד-קְדֹשִׁים רַבָּה; וְנוֹרָא, עַל-כַּל-סִבִיבִיו. **8** A God dreaded in the great council of the holy ones, and feared of all them that are about Him?

ט יְהוָה, אֱלֹהֵי צְבָּאוֹת--מִי-כָמוֹדְּ חֲסִין יָהּ ; וֶאֱמוּנָתְדְּ, סְבִיבוֹתֵידְּ. **9** O LORD God of hosts, who is a mighty one, like unto Thee, O LORD? And Thy faithfulness is round about Thee.

אַתָּה מוֹשֵׁל, בְּגֵאוּת הַיָּם; בְּשׁוֹא גַלָּיו,
 אַתַּה תַשַּבְּחֵם.

10 Thou rulest the proud swelling of the sea; when the waves thereof arise, Thou stillest them.

יב לְדְּ שָׁמַיִם, אַף-לְדְּ אָרֶץ; תֵּבֵל וּמְלאָהּ, אַתָּה יְסַדְתָּם.

12 Thine are the heavens, Thine also the earth; the world and the fulness thereof, Thou hast founded them.

יג צפון וְיָמִין, אַתָּה בְרָאתָם; תָּבוֹר וְחֶרְמוֹן, בִּשִׁמְדְּ יְרַנֵּנוּ. **13** The north and the south, Thou hast created them; Tabor and Hermon rejoice in Thy name.

יירום לְדְּ זְרוֹעַ, עִם-גְּבוּרָה; תָּעֹז יָדְדְּ, תָּרוּם ימינד

14 Thine is an arm with might; strong is Thy hand, and exalted is Thy right hand.

טו <mark>צֶדֶק וּמִשְׁפָּט, מְכוֹן כִּסְאֶדְ</mark>; הֵסֶד וָאֵמֶת, יִקְדָּמוּ פַנֵידְ.

15 Righteousness and justice are the foundation of Thy throne; mercy and truth go before Thee.

טז אַשְׁרֵי הָעָם, יִדְעֵי תְרוּעָה; יְהְוָה, בַּאוֹר-פַנִידְּ יָהַלֶּכוּוְ.

16 Happy is the people that know the joyful shout; they walk, O LORD, in the light of Thy countenance.

יז בְּשִׁמְדּ, יְגִילוּן כָּל-הַיּוֹם; וּבְצִדְקַתְּדְּ ירוּמוּ.

17 In Thy name do they rejoice all the day; and through Thy righteousness are they exalted.

יח פִּי-תִפְאֶרֶת עֻזָּמוֹ אָתָּה; וּבִּרְצוֹנְדְּ, תרים (תַּרוּם) קַרְנֵינוּ.

18 For Thou art the glory of their strength; and in Thy favour our horn is exalted.

יט כִּי לַיהנָה, מָגְנֵנוּ; וְלִקְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל מַלְכֵּנוּ.

19 For of the LORD is our shield; and the Holy One of Israel is our king.

כ אָז דִּבַּרְתָּ בְחָזוֹן, לַחֲסִידֶידְּ-- וַתּאֹמֶר, שִׁוִּיתִי עֵזֶר עַל-גִּבּוֹר ; הַרִימוֹתִי בַחוּר מֵעַם.

20 Then Thou spokest in vision to Thy godly ones, and saidst: 'I have laid help upon one that is mighty; {N} I have exalted one chosen out of the people.

כא מָצָאתִי, דָּוִד עַבְדִּי; בְּשֶׁמֶן קַּדְשִׁי משחתיו. **21** I have found David My servant; with My holy oil have I anointed him;

כב אֲשֶׁר יָדִי, תִּכּוֹן עִמּוֹ; אַף-זְרוֹעִי תָאַמְצֶנּוּ.... **22** With whom My hand shall be established; Mine arm also shall strengthen him.

ָבָּז הוּא יִקְרָאֵנִי, אָבִי אָתָּה; אֵלִי, וְצוּר יְשׁוּעָתִי... **27** He shall call unto Me: Thou art my Father, my God, and the rock of my salvation.

ָל**ט וְאַתָּה זָנֵחְתָּ, וַתִּמְאָס**; הַתָּעַבַּרְתַּ, עָם-מִשָּׁיחֵךָ... **39** But Thou hast cast off and rejected, Thou hast been wroth with Thine anointed.

מז <u>עַד-מָה יְהוָה, תִּפְתֵּר לָנֶצֵח</u>; תִּבָעַר כִּמוֹ-אֵשׁ חֵמֵתֵךּ **47** How long, O LORD, wilt Thou hide Thyself for ever! How long shall Thy wrath burn like fire!

ָ<mark>אַיֵּה, חֲסְדֶיךּ הָרְאשׁנִים אֲדֹנָי</mark> : נִשְבַּעְתָּ לְדָוָד, בֶּאֱמוּנָתֶךּ. **50** Where are Thy former mercies, O Lord, which Thou didst swear unto David in Thy faithfulness?

Tehilim 74

: מַשְׁכִּיל, לְאָסָף **א** בַּשְׁכִּיל, לְאָסָף **א** בּאַסָר Maschil of Asaph. {**N**} לָמָה אֱלהים, זָנַחְתָּ לָנֶצַח; יֵעְשַׁן

Why, O God, hast Thou cast us off for ever? Why doth Thine anger smoke against . אַפּך, בצאן מַרְעִיתֶךּ the flock of Thy pasture?

ָּגָאַלְתָּ, שֵבֶט נַחַלָּתֵך; יור, זה שַׁכַנִתַּ בּוֹ. inheritance; {N}

-זכר עַדָּתְדּ, קניתָ קֶּדֶם 2 Remember Thy congregation, which Thou hast gotten of old, which Thou hast redeemed to be the tribe of Thine and mount Zion, wherein Thou hast dwelt.

שַׁבַּרְתַּ רָאשִׁי תַנְּינִים, עַל-הַמַּיִם.

אָתָה פורַרְתָּ בְעָזְּדְ Thou didst break the sea in pieces by Thy strength; Thou didst shatter the heads of the sea-monsters in the waters.

תּתְנֵנוּ מַאֲכָל, לְעָם לציים.

יד אַתָּה רְצַצְתָּ, רָאשֵי 14 Thou didst crush the heads of leviathan, Thou gavest him to be food to לוְיָתָּן; the folk inhabiting the wilderness.

אַתָּה הוֹבַשְׁתָּ, נַהַרוֹת איתן.

טן אַתָּה בָקַעְתָּ, מֵעְיָן 15 Thou didst cleave fountain and brook; Thou driedst up ever-flowing

אתה מווז הַכינות, מָאור וַשְּמֵשׁ. מָאַנור וַשְּמֵשׁ.

טז לף יום, אף-לף לֵילָה; 16 Thine is the day, Thine also the night; Thou hast established luminary and

אָרֵץ; קַיץ וַחרַף, אַתָּה יצַרְתָּם.

יז אַתָּה הצַבת, כָּל-גְבוּלוֹת 17 Thou hast set all the borders of the earth; Thou hast made summer and winter.

כ הבט לברית: כי מלאו מַחֲשַׁבֵּי-אֶרֵץ, נְאוֹת חַמַס

20 Look upon the covenant; for the dark places of the land are full of the habitations of violence.

כא אַל-יָשׁב דַּדְּ נַכְּלָם; עָנִי וְאֵבִיוּן, יִהַלְלוֹ שִׁמֵּדּ.

21 O let not the oppressed turn back in confusion; let the poor and needy praise Thy

כב קומה אלהים, ריבה ריבד; זָכר חֶרְפַּתְדְּ מִנִי-נָבַל, כַּל-הַיּום.

22 Arise, O God, plead Thine own cause; remember Thy reproach all the day at the hand of the base man.

כג אַל-תִּשְׁכַּח, קול צרריד; שאון קמיד, עלה תמיד.

23 Forget not the voice of Thine adversaries, the tumult of those that rise up against Thee which ascendeth continually.